

Een paar keien erbij op de Klaverbank, dat kan geen kwaad

Rechtspraak

Wie: vissers vs. Greenpeace

Waar: rechtbank Amsterdam

Kwestie: dumpen van keien

Door onze redacteur

Folkert Jensma

In de publieke opinie was de echo van de boze vissers goed hoorbaar geweest. Hoe kón een milieuclub nu vissers in gevaar brengen door bij een natuurgebied in de Noordzee, de Klaverbank, keien te dumpen? Als daar je netten aan blijven haken, of als je die opvist, kan dat tot kapseisen of letsel aan dek leiden. Vissers doen hun werk immers 'bij nacht en ontij' - en die risico's mag je niet met opzet vergroten, ook niet als ze klein zijn. Ook op de snelweg 'dump' je geen stenen als je het niet eens bent met het verkeer. Milieuclubs moeten binnen bepaalde marges blijven - en die waren overschreden.

Namens de vissers had mr. Geert Jan Knoops Greenpeace vorige maand gedagvaard. Knoops is een strafrechtadvocaat die zich, volgens zijn website, nooit in het civiele recht waagt - maar voor de vissers dus een uitzondering maakte.

Voor Greenpeace trad mr. Rogier Hörchner aan, op Twitter de @Afvaladvocaat, specialist in mili-

eu- en omgevingsrecht. En dat was te merken. Knoops kwam met het standaard onrechtmatigheidsbetoog, waarin hij de 'gevaarzettingscriteria' uit het 'Kelderluik-arrest' voor onrechtmatig handelen volgde. Hoe riskant is de keienactie geweest voor de visserij: of het bijvoorbeeld voorzienbaar is dat een schipper zo onvoorzichtig zal zijn dat hij eraan blijft haken. Hoe groot de kans is dat daaruit ongevallen ontstaan. En hoe groot de ernst van die ongevallen dan zal zijn. Hoe lastig het eventueel is voor Greenpeace om voorzorgsmaatregelen te treffen. Onderbouwd met eerdere ongevallen op zee, expertmeningen van schippers en officiële waarnemingen dat de Klaverbank na de keienactie '*possibly dangerous to fishery*' is. Terwijl vissers zelf dit gebied tot dat moment als 'schone kaai' beschouwden.

Hörchner toonde in zijn pleidooi aan dat de tien keien van Greenpeace voor vissers geen relevant verschil kunnen maken, in een gebied waar er al honderden van nature liggen. Dat de locatie van de tien protestkeien, in een gebied van 40 bij 40 meter, precies aan de Kustwacht is opgegeven. Dat 'stenen in het net' tot de normale competenties van vissers behoort, net als omgaan met wrakken, leidingen, boorplatforms, windmolens, munitie, etc. En dat geen van de ongevallen die Knoops noemde primair aan stenen was te wijten. Dat van 'dumpen' van stenen geen sprake is. Ook al omdat de Raad van State eerder besliste dat die niet als afval worden gerekend, noch als wetsovertreding. Dat er eigenlijk nooit vissers bij de Klaverbank komen en de visopbrengst er verwaarloosbaar is. Dat vissers zelf ook stenen overboord zetten, namelijk als ze die in hun net vinden. En op een minder verantwoordelijke manier dan Greenpeace, dat de locatie vastlegt. Waarna het debat uitkwam op de vraag wat de visserij moet dulden aan maatschappelijke tegendruk. Respectievelijk hoe zwaar zo'n actie mag wegen op normale bedrijfsprocessen. Met daaronder het echte meningsverschil. Is de zee een beperkt bruikbaar natuurgebied voor fauna en flora of juist een ongelimiteerd oogsterrein voor vissers?

HET VONNIS

Gevaar is beperkt

Greenpeace wint op alle punten. Wie wil betogen kan zich weliswaar niet alles permitteren, maar het afzinken van tien keien in een klein, vrij diep en precies omschreven stukje van een natuurgebied waar al veel stenen liggen is niet onrechtmatig. Dat exact deze keien voor de visserij een extra gevaar vormen is niet aangetoond. De kans op schade, hinder of gevaar is zeer beperkt. De actie is ook proportioneel. Zij vissen in een gebied „waar het niet ondenkbaar is te achten dat er acties voor natuurbehoud worden gevoerd”.